

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. nr.: 34 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR nr.: 29634750

16. marts 2021
Sags nr.:21/05517

Afsluttende status på satspuljeinitiativet Opfølgning på inklusionseftersynet

Baggrund

I satspuljeaftalen for 2018 blev der afsat 18 mio. kr. i 2018-2020 til opfølgning på inklusionseftersynets anbefalinger med fokus på tre temaer:

- 1) Samarbejde mellem almen- og specialtilbud.
- 2) Tværprofessionelt samarbejde og tidlig indsats.
- 3) Trivsel, konflikter og udadreagerende adfærd.

Indsatserne har haft til formål at kvalificere tilbuddene til børn og unge, så de får så gode vilkår som muligt for deres deltagelse, trivsel og læring i både almen- og specialundervisningstilbud. Arbejdet er varetaget af læringskonsulenter i STUK.

Da satspuljeinitiativet er afsluttet ved udgangen af 2020, gives der i dette notat en kort status på indsatser og aktiviteter gennemført i 2018-2020.

Status

Arbejdet med de tre temaer er udmøntet igennem samarbejde med 22 skoler og 8 kommuner samt formidling af viden og erfaringer til alle landets skoler og kommuner i form af fx podcasts, artikler, film og konferencer. Derudover er der gennemført en ekstern erfaringsopsamling med udvalgte skoler og kommuners erfaringer med at udvikle inkluderende læringsmiljøer.

Samarbejde med skoler og kommuner

Fælles for skoler og kommuner i projektet er, at de er udfordret af, at flere børn og unge mistrives, diagnosticeres med fx ADHD og angst samt segregeres til specialtilbud og ikke vender tilbage til alment skoler. Skolerne og kommunerne er blevet understøttet i at udvikle deres indsats gennem arbejde med initiativer inden for de tre ovennævnte temaer, så

de fremadrettet i højere grad kan håndtere de nævnte udfordringer og understøtte børn og unges trivsel og læring.

Samarbejde mellem almen- og specialområdet

Der er gennemført et rådgivnings- og netværksforløb med 18 specialskoler og almenskoler med specialklasserækker. Skolerne har i disse forløb arbejdet med, hvordan de kan øge kvaliteten i undervisningen samt sørge for, at eleverne får den rette støtte og hjælp i enten den almene skole, på specialskoler eller i en mellemform mellem almen- og specialundervisning. Ledelsen og de fagprofessionelle er i perioden blevet understøttet i at arbejde med systematisk feedback, fx gennem læringsamtaler mellem lærere og elever, samt at skabe et tættere samarbejde mellem almen- og specialområdet fx co-teaching, så der åbnes nye muligheder for etablering af mellemformer.

Tværfprofessionelt samarbejde og tidlig indsats

Der er gennemført et rådgivnings- og netværksforløb med 8 kommuner, hvor kommunerne har arbejdet med at styrke en sammenhængende, koordineret og forebyggende indsats for børn og unge i udsatte positioner på tværs af 0-18 årsområdet. Kommunerne har i perioden arbejdet med skabe et tættere samarbejde mellem skole- og familieafdelinger og lave fælles handleplaner, bringe Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) i spil tidligere i processen omkring bekymringer for børn og inddrage børn og forældre systematisk i visitationer og tværfprofessionelle møder. Et eksempel herpå er Projekt Barnets Stemme, hvor der er etableret et tæt samarbejde mellem skolernes ressourcecentre og PPR, så der kan handles tidligt og forebyggende i skolekonteksten, når børn og unge viser tegn på mistrivsel.

Trivsel, konflikter og udadreagerende adfærd

Fire skoler, der har været særligt udfordret af, at elever har reageret med trusler og vold, har deltaget i et rådgivningsforløb med læringskonsulenterne i 2019 og 2020. Medarbejdere og ledelsen er blevet klædt på til at forebygge og håndtere konflikter og udadreagerende adfærd. Den pædagogiske ledelse er også blevet styrket i at udvikle en systematisk og fælles praksis for, hvordan ledelse og fagprofessionelle kontinuerligt har dialog om udvikling af undervisningen og børnenes læring og trivsel.

Erfaringsopsamling

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har haft opgaven med at samle udvalgte kommuner og skolars erfaringer inden for temaerne om Samarbejde mellem almen- og specialområdet og Tværfprofessionelt samarbejde og tidlig indsats med fokus på tre undertemaer: 1) Dialogisk visitation, 2) Samarbejde mellem almen- og specialområdet og 3) Systematisk feedback. Formålet med erfaringsopsamlingen har været at danne grundlag for udviklingen af en række formidlingsprodukter, der kan inspirere andre skoler og kommuner.

Formidlingsprodukterne fra erfaringsopsamlingen består af en samlet rapport, tre temarapporter, to podcast-episoder, en film og tre inspirationsmaterialer. Produkterne er offentliggjort på emu.dk under overskriften ”Erfaringer med inklusion i praksis”, samt på EVA’s hjemmeside (eva.dk). Derudover er produkterne formidlet til de faglige organisationer via styregruppen for satspuljeinitiativet samt til STUK’s forskellige samarbejdspartner og netværksgrupper.

Formidling af viden og erfaringer

Ud over erfaringsopsamlingen er der løbende gennem projektperioden blevet opsamlet, udviklet og formidlet viden og erfaringer om inkluderende læringsmiljøer generelt, og specifikt inden for satspuljeinitiativets tre tematikker.

Der er bl.a. blevet udviklet en podcastserie ”Veje til inklusion”, der går tæt på arbejdet med at skabe inkluderende læringsmiljøer i skolen. Alle formidlingsprodukter er tilgængelige på emu.dk.

Formidlingsaktiviteter i 2018-2020

Temadage og konferencer	Inspirations-materialer	Podcasts	Artikler	Videor
12 konferencer og netværksdage om:	6 inspirations-materialer om:	10 episoder i podcastserien ”Veje til inklusion” om:	17 artikler om:	21 videoer om:
• Inkluderende læringsmiljøer • PPR • Systematisk feedback • Tværprofessionelt samarbejde • Mobning • Anbragte børn og unges skolegang	• Tværprofessionelt samarbejde • Konfliktåndterning • Dialogisk visitation • Samarbejde mellem almen- og specialområdet • Systematisk feedback • Erfaringer med inklusion i praksis	• Børneinddragelse • Samarbejde mellem almen- og specialafdelinger • Anbragte børn og unge • Konfliktåndterning • Skolevægning • Systematisk feedback • Dialogisk visitation • Tværprofessionelt samarbejde • Inkluderende læringsmiljøer på amerikansk	• Konfliktåndterning • Skolevægning • Tværprofessionelt samarbejde • Børne- og forældreinddragelse • Anbragte børn og unges skolegang • Aktionslæring • Læringsamtaler	• Børneinddragelse • Netværkssamarbejde • Trivsel i skolen fra børns perspektiver • Systematisk elevfeedback • Interne skoler • Mobning (klage og mediering) • Konfliktåndterning • Tværprofessionelt samarbejde • Interviews med forfattere til artikler